

écsi Ítéltábla Pf.VI.20.091/2019/6. szám

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes képviselője:

. Farkas László pártfogó ügyvéd(címe)

Az alperes:

alperes neve (címe) **Az alperes képviselője:**

Dr. Richter Attila(címe)

A fellebbezést előterjesztő fél: felperes 13. sorszám
alatt

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

árdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

15.P.20.667/2018/12. szám

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és megállapítja, hogy a felperes és az alperes jogelődje által 2005. augusztus 31. napján megkötött ... számú hitel- és opciós szerződés érvénytelen.

Mellőzi a felperes elsőfokú perkötségben történő marasztalását, valamint a pártfogó ügyvédi díj és a feljegyzett kereseti eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezést.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása és az elszámolás körében az elsőfokú bíróságot az eljárás folytatására utasítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban az alperesnek 126.200 (egyszázhuszonhatezerkétszáz) forint költsége merült fel. A feljegyzett fellebbezési eljárási illeték összege 29.900 (huszonkilencezer-kilencszáz) forint.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az alperes jogelődjétől, az E Zrt.-től a 2005. augusztus 31. napján megkötött ... számú szerződéssel személygépkocsi vásárlásához 1.180.000 forint összegű svájci frank alapú kölcsönt vett fel. A kölcsön induló ügyleti kamatlába 15,51%, az induló teljes hiteldíj mutató 16,91% volt, a futamidő 84 hónap, a havi törlesztőrészlet 23.115 forint. A kölcsönszerződés nyomtatványon a választható devizanemek közül a szerződő felek a svájci frankot jelölték meg. A szerződés 7. pontja szerint a törlesztőrészletek, a hitel ügyleti kamatlába és az induló teljes hiteldíj mutató az általános szerződési feltételekben meghatározott módon változhatnak, amit az adós az okirat aláírásával az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatásként tudomásul vett. A 10. pont tartalmazta egyebek mellett a felperesnek azt a nyilatkozatát, hogy a szerződés, az általános szerződési feltételek és az üzletszabályzat egy-egy példányát átvette, valamint az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást megértette és tudomásul vette.
- [2] Az általános szerződési feltételek 4.1.2. pontja értelmében a deviza alapú hitel forintban kifejezett összege - a hitel devizanemének megfelelően - az alperes által közzétett, a hitelszerződés hatálybalépése napján érvényes hivatalos HUF/devizanem számlakonverziós deviza vételi árfolyam (a továbbiakban: bázis devizaárfolyam) alapján kerül meghatározásra. A 4.1.3. pont alapján az adós a részére folyósított hitel kamattal növelt összegét a hitelszerződésben rögzített számú, összegű és esedékességű törlesztőrészlet (a továbbiakban: törlesztőrészlet), valamint havi fix deviza alapú hitelkonstrukció esetén az árfolyamkülönbözet-részletek megfizetésével köteles visszafizetni. A 4.1.4. pont rögzítette a deviza alapú kölcsön törlesztőrészleteit meghatározó képletet, melynek értelmében a hitelszerződésben meghatározott törlesztőrészletet az aktuális és a bázis devizaárfolyam hányadosával kell szorozni. Ettől eltérően a havi fix konstrukció esetén a törlesztőrészletek esedékességekor keletkező árfolyamkülönbözeteket a hitelező a futamidő alatt halmozottan tartja nyilván, az adós a pozitív halmozott árfolyamkülönbözetet a szerződésben meghatározott számú törlesztőrészleten felül, azzal azonos összegű részletekben, illetve egy maradék összegben köteles megfizetni.
- [3] A szerződő felek 2010. február 11. napján módosították a kölcsönszerződést, az általános szerződési feltételekben meghatározott havi fix deviza alapú konstrukcióra tértek át.
- [4] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a 2005. augusztus 31. napján létrejött hitel- és opciós szerződés, valamint annak 2010. február 11-i módosítása érvénytelen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 209/A.§ (2) bekezdése, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 212.§ (2) bekezdése, 213.§ (1) bekezdés b) pontja alapján. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérte a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperes kötelezését 373.901 forint és ennek a szerződéskötéstől számított középárfolyamos jegybanki alapkamattal egyező mértékű kamata megfizetésére.
- [5] Állította, hogy az általános szerződési feltételek és az üzletszabályzat nem váltak a szerződés részévé, mert azokat az alperes jogelődje a szerződéskötést megelőzően a részére nem adta át, ennél fogva az egész szerződés érvénytelen. Az érvénytelenség okaként hivatkozott az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltételeknek a megfelelő

tájékoztatás hiánya miatti tisztességtelenségére. A Hpt. 213.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenségi hivatkozását azzal indokolta, hogy a kölcsönszerződés egy évre vetítve nem határozza meg az összes költséget. Kifogásolta azt is, hogy a szerződés nem tartalmazza a CHF szerződéskötéskor érvényes árfolyamát, amelynek hiányában a kölcsönösszeg nem határozható meg.

- [6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az általános szerződési feltételek a szerződés részévé váltak, az árfolyamkockázatról való tájékoztatás világos és érthető volt, az eredeti szerződés árfolyamkockázattal kapcsolatos kikötését a 2010. február 11. napján aláírt módosítással a felek megerősítették.
- [7] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az általános szerződési feltételek az 1959. évi Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése értelmében a szerződés részévé váltak. A kölcsönszerződés 10. pontjában a felperes az átvételüket elismerte, a teljes bizonyító erejű magánokiratban foglaltak ellenkezőjét az általa kihallgatni kért, az ügyletkötésben közreműködő **Bné L Zs** tanúvallomása nem támasztotta alá.
- [8] Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást a Kúria konzultációs testületének 2019. április 10. napján megtartott üléséről készült emlékeztetőre, az Európai Unió Bírósága C-26/13., C186/16., C-51/17. számú ítéleteire, valamint a Kúria 6/2013. és 2/2014. Polgári jogegységi határozataira figyelemmel amellet is megfelelőnek találta, hogy külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem vitásan nem készült. Kiemelte, a kölcsönszerződés 7. és 10. pontja egyértelmű tájékoztatást tartalmaz arról, hogy a kölcsönszerződésnek van árfolyamkockázata, amely a havi törlesztőrészletek összegét az általános szerződési feltételekben írt módon befolyásolja. Az általános szerződési feltételek 4.1.1. pontja [helyesen: 4.1.4. pontja] képletet is közöl arra vonatkozóan, hogy az árfolyamok változása milyen hatással van a törlesztőrészlet összegére, a havi fix deviza konstrukció szabályai között azt szövegesen is ismerteti. E szabályok - összevetve azokat az általános szerződési feltételek tőketartozás mértékének kiszámítására vonatkozó 4.5.3. pontjával - világosan és érthetően kifejezik, hogy a felperes fizetési kötelezettsége bármilyen irányban és bármilyen mértékben változhat. Amennyiben a felperes nem értette meg e rendelkezéseket, úgy a jóhiszeműség és a tisztesség követelményének megfelelően tájékoztatást kellett volna kérnie. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperes számára egyértelműen felismerhetőnek kellett lennie, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terheli, annak nincs felső határa, ezért a vizsgált kikötés tisztességtelenségét az 1959. évi Ptk. 209.§ (5) bekezdése alapján megállapítani nem lehetett.
- [9] Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés nem érvénytelen az 1959. évi Ptk. 200.§ (2) bekezdése, illetve a Hpt. 213.§ (1) bekezdés b) pontja alapján sem, a teljes hiteldíj mutató mértéke a szerződésben meghatározott adatokból tevődik össze, az arra vonatkozó számítás az alperes a 15.P.20.664/2018/8. számú irat mellékletében levezette, az üzleti kamat mértékét és számítási képletét a szerződés tartalmazza.
- [10] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és közbenső ítélet meghozatalát kérte annak megállapításával, hogy a 2005. augusztus 31. napján megkötött kölcsönszerződés érvénytelen az általános szerződési feltételek és üzletszabályzat megismerésének hiánya miatt a Hpt. 203.§ (1) bekezdése,

209.§ a) és d) pontja; az árfolyamkockázatról való nem megfelelő tájékoztatás miatt a Hpt. 203.§ (6) bekezdése, (7) bekezdés a) pontja, az 1959. évi Ptk. 205.§ (2) bekezdése, 209.§ (1) és (4) bekezdése, 200.§ (2) bekezdése alapján; az elszámolás körében pedig az eljárás folytatására és új határozat hozatalára kérte utasítani az elsőfokú bíróságot.

- [11] Fenntartotta álláspontját, miszerint az általános szerződési feltételek és az üzletszabályzat nem váltak a szerződés részévé, mert azokat nem ismerhette meg, amit **K Z, Bné L Zs és M L** tanúvallomása megítélése szerint alátámasztott.
- [12] Hangsúlyozta, hogy külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült, a szerződés 7. és 10. pontja csak utal rá, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatást tudomásul vette, de annak tartalmára a szerződésből nem derül fény. Az ilyen módon történő tájékoztatás sem az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ítéletében, sem a Kúria konzultációs testületének 2019. április 10-i emlékeztetőjében írtaknak nem felel meg. A szerződés az árfolyamkockázatról tényleges tájékoztatást nem ad, nem tűnik ki belőle, hogy a kockázatnak nincs felső határa, annak lehetősége valós, és a kölcsön futamideje alatt is bekövetkezhet, továbbá az nem elhanyagolható mértékű. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta a szerződéskötés körülményeit, a rendelkezésre álló tanúvallomásokat figyelmen kívül hagyta.
- [13] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú eljárásban kifejtett érveinek fenntartása mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az 1959. évi Ptk. 209.§ (4) bekezdésének az a 2009. május 22. napjától hatályos rendelkezése, miszerint az általános szerződési feltétel tisztességtelenségét önmagában megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető, a perbeli, 2005. augusztus 31. napján kötött szerződésre nem alkalmazható. Mindemellett kifejtette, hogy a kockázattelepítésre vonatkozó rendelkezések világosak, érthetőek és matematikai műveletekkel alátámasztottak. Az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás körében hivatkozott továbbá arra, hogy az adós szerződéskötési ajánlatára adott úgynevezett elfogadó nyilatkozat is tartalmazta azt a figyelmeztetést, miszerint a törlesztőrészletek az ÁSZF-ben meghatározott módon változhatnak, a Hirdetményben pedig felhívta ügyfelei figyelmét az árfolyamváltozás lehetőségére, rámutatva, hogy az jelentősen befolyásolhatja a devizaárfolyamhoz kötött kölcsönök jövőbeni törlesztőrészleteinek nagyságát.
- [14] A fellebbezés a kereset jogalapját - a kölcsönszerződés érvénytelenségét - tekintve alapos, míg az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására vonatkozó részében a rendelkezésre álló adatok alapján nem bírálható el.
- [15] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, megfelelően idézte az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatásra irányadó követelményeket is, az ebben a kérdésben levont jogi következtetésével azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet.
- [16] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az üzletszabályzat és az általános szerződési feltételek a perbeli kölcsönszerződés részévé váltak az 1959. évi Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése értelmében, mivel a kölcsönszerződés 10. pontjában a felperes nyilatkozott azok megismeréséről. Az egyedi kölcsönszerződés ezen kívül is több vonatkozásban utal arra, hogy a szerződés általános feltételek alkalmazásával jön létre, így ezt a körülményt a felperesnek bizonyosan fel kellett ismernie. Saját nyilatkozatával szemben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban 1952. évi Pp.) 164.§ (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak (ellen-)bizonyítása, hogy az üzletszabályzatot,

illetőleg az általános szerződési feltételeket nem ismerte, illetve nem is ismerhette meg, mert arra a hitelező nem biztosított lehetőséget.

- [17] A szerződéskötés körülményeire nézve meghallgatott tanúk közül **M L** tanúvallomása érdemi információt nem tartalmazott. A perbelihez hasonló ügyletek megkötése során **Bné L Zs** és **K Z** jártak el, e két tanú általánosságban tudott nyilatkozni a szerződéskötés jellemző módjára. **Bné L Zs** vallomása szerint az általános szerződési feltételeket csak külön kérés esetén adták oda az ügyfeleknek, az az ügyfélpulton mappában rendelkezésre állt. **Bné L Zs** ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy az ügyfeleket az árfolyamkockázatról nem szokta külön kioktatni, ez nem tartozott a gyakorlatához. **K Z** tanú ezzel szemben arról számolt be, hogy ő az ügyfeleket az árfolyamkockázatról tájékoztatta, általános szerződési feltételek azonban nem álltak rendelkezésre, azt a hitelező küldte ki az ügyfeleknek.
- [18] A tanúk ellentmondásos vallomása mellett azonban annak volt jelentősége, hogy tényszerűen megállapíthatóan a felperes esetében az ügyletkötésnél **Bné L Zs** működött közre, nem pedig **K Z**; utóbbi csak egy helyiségben tartózkodott a felperessel, de vele nem tárgyalt. Az ügyletkötés körülményeire nézve **Bné L Zs** tanúvallomása volt a jelen perben irányadó, így helytállóan járt el az elsőfokú bíróság, amikor a szerződéskötés körülményeinek vizsgálata során az ő tanúvallomását mérlegelte. Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a következtetésével is, hogy az ÁSZF szerződés részévé válásához szükséges feltétel (a megismerés lehetősége) fennállását a felperes saját írásbeli nyilatkozatával szemben a tanúvallomás nem döntötte meg.
- [19] Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy amennyiben az általános szerződési feltételek esetlegesen nem váltak volna a szerződés részévé, az önmagában nem érintené a kölcsönszerződés érvényességét, csupán arra vezetne, hogy a szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket a jogszabályokon kívül kizárólag az egyedi kölcsönszerződésben foglaltak határoznák meg. A Hpt. 203.§ (1) bekezdésében (is) előírt általános tájékoztatási elvárás, a Hpt. 209.§-ának az üzletszabályzat kötelező tartalmi elemeire előírt követelményei olyan nem polgári jogi előírások, amelyek nem vezetnek a szerződéssel elérni kívánt joghatás tilalmazottságára, így nem vonhatók az 1959. évi Ptk. 200.§ (2) bekezdése szerinti vizsgálat körébe.
- [20] A jelen perben azonban mindennek nem volt érdemi jelentősége, mert a másodfokú bíróság az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződési feltételeket az általános szerződési feltételekben foglaltakra figyelemmel sem találta kellően világosnak.
- [21] A Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatának 1. pontja szerint a deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatra vonatkozó, az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő rendelkezései a főszolgáltatást megállapító szerződési feltételnek minősülnek, ezért a tisztességtelenségük csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha a szerződéskötéskor azok tartalma - a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is tekintettel - az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára nem volt világos, nem volt érthető. Ebből a szempontból annak van jelentősége, hogy a szerződés szövege és a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatás alapján a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit, azt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa. A világos és érthető megfogalmazás, illetve az átláthatóság elvéből következően - amelyet az Európai Unió Bírósága többek között a C-26/13. számú ügyben hozott ítéletében is

értelmezett - a vizsgált szerződéses feltétel tekintetében a fogyasztót olyan helyzetbe kell hozni a szerződéskötéskor, hogy megfelelően fel tudja mérni az általa vállalt kötelezettségeket, árfolyamkockázat esetén azt, hogy a jövedelme szerinti pénznem leértékelődésével annak hatása a fizetési kötelezettségére korlátlan.

- [22] Nem volt vitás a perben, hogy a szerződéskötés során külön kockázatfeltáró nyilatkozat nem készült, ezért az egyedi kölcsönszerződés és az annak részévé vált általános szerződési feltételek alapján kellett vizsgálni a fenti feltételek teljesülését.
- [23] Az egyedi kölcsönszerződés 7. és 10. pontjában az alperes jogelődje említés szintjén megjelenítette ugyan az árfolyamkockázatot, de csak olyan módon, hogy azt további információ nélkül a törlesztőrészlet, az ügyleti kamatláb és az induló teljes hiteldíj mutató lehetséges változására vonatkoztatta, és az általános szerződési feltételekre utalta ezek részletes meghatározását. Az általános szerződési feltételekben azonban a kockázat fennállását és mibenlétét közvetlen módon meghatározó rendelkezés, kifejezett figyelemfelhívás nem szerepel. Részletes szabályozás található arról, hogy mely árfolyamok és miként hatnak a törlesztőrészletre, az árfolyamváltozásnak a törlesztőrészletre gyakorolt hatását ugyanakkor kizárólag matematikai képlet alkalmazásával ismerteti a hitelező, ami kétségtelenül egyértelmű kikötés, tartalma azonban csak következtetés, értelmezés útján tárható fel. A havi fix konstrukció szabályai között megjelennek az árfolyamkülönbözetre vonatkozó rendelkezések, ezek azonban a törlesztőrészlet számítására épülnek, önállóan nem értelmezhetőek.
- [24] Nem fogadható el a pénzügyi intézményt terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítéseként, ha a fogyasztó több, külön okiratban szereplő szerződési feltétel együttes értelmezése, vagy több rendelkezés egybevetése alapján csak kikövetkeztetni tudja az árfolyamkockázat mibenlétét, fizetési kötelezettségére gyakorolt hatását. Amennyiben a szerződési feltételek összetett, nem áttekinthető szerkezeti kialakítása miatt az árfolyamkockázattal kapcsolatos összefüggéseket - az eltérő helyen lévő kikötések felkutatásával és értelmezésével - magának a fogyasztónak kell megkísérelnie azonosítani és felismerni, az általános szerződési feltételek érintett kikötései nem tekinthetők világosnak és egyértelműnek (Kúria Gfv.VII.30.024/2019/5. szám). A perbeli kölcsönszerződésre ez a jellemző, árfolyamváltozásra, árfolyamkülönbözetre vonatkozó kikötéseket több helyen is megszővegezett az alperes jogelődje, de e kikötések ilyen módon önmagukban nem alkalmasak arra, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen körültekintő és figyelmes átlagos fogyasztó mérlegelhesse az árfolyamváltozásnak a fizetési kötelezettségeire gyakorolt hatását, világos képet alkothasson az árfolyamváltozás lehetséges gazdasági következményeiről. Az árfolyamváltozás hatására vonatkozó áttételes, magyarázat nélküli közlés mellett a perbeli esetben nem merült fel olyan közérthetően megfogalmazott szóbeli kommunikációra, figyelemfelhívásra vonatkozó információ, amiből arra lehetne következtetni, hogy a felperes az árfolyamkockázat lényegi jellemzőinek ismertetésében vállalt kötelezettséget.
- [25] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében alaptalanul hivatkozott arra is, hogy a felperesnek az árfolyamkockázatról szóló megfelelő tájékoztatásához hozzájárult az alperesi jogelőd elfogadó nyilatkozatának tartalma és a hirdetmény is. Előbbinek az az utalása, hogy a törlesztőrészletek az általános szerződési feltételekben meghatározott módon változhatnak, eleve nem tér ki az árfolyamkockázatra. Ezzel szemben az alperes által hivatkozott hirdetményszövegben található ugyan konkrét tájékoztatás az árfolyamkockázat mibenlétéről, azonban a perben nem merült fel adat arra nézve, hogy a hirdetményt a

szerződéskötést megelőzően az alperes jogelődje a felperessel megismertette volna, így annak tartalmát a perben figyelembe venni nem lehetett.

- [26] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kifejtettekkel ellentétben, a 2/2014. Polgári jogegységi határozat III. pontjában részletezettek szerint az adott szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezésének világossága, érthetősége vizsgálható abban az esetben is, ha a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződést az 1959. évi Ptk.-nak a 2009. évi XXXI. törvénnyel történt módosítása előtt kötötték meg. A 2009. május 22. napjától hatályos hivatkozott módosítással ugyanis a szerződéskötések idején az 1994. évi I. törvénnyel kihirdetett Társulási Megállapodás, illetve az Európai Unióhoz való csatlakozás folytán már Magyarországon is irányadó Irányelv rendelkezései kerültek átültetésre. A módosított szabályozás épp az Irányelv rendelkezéseire tekintettel a Ptk. 209. § (4) bekezdéseként egy olyan rendelkezést iktatott be, mely szerint: "az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét önmagában az is megalapozza, ha a feltétel nem világos vagy nem érthető". Az Európai Unió Bírósága által a C-26/13. számú ítéletben kifejtettekből is következően a nemzeti bíróság a nemzeti jogrend valamennyi szabályát köteles figyelembe venni, és amennyire csak lehetséges, az adott területen alkalmazandó irányelv szövegének és céljának megfelelően értelmezni oly módon, hogy az Irányelv által követett céllal összhangban álló eredményre jusson, kivéve, ha az contra legem jogértelmezéshez vezetne [64. és 65. pont]. Tekintve, hogy a magyar jog egyetlen 2009. május 22-e előtti szabályából sem vezethető le, hogy a nem megfelelően átültetett Irányelv érthetőségre, világosságra vonatkozó szabályai nem alkalmazhatóak, ezért az Irányelv alapján, az uniós jog primátusát szem előtt tartva kell a vonatkozó szabályokat értelmezni.
- [27] Nem értett egyet a másodfokú bíróság az alperesnek azzal az érvelésével sem, miszerint az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelése körében értékelni kell, hogy a 2010. február 11. napján aláírt módosító szerződéssel megerősítették a felek az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kötelezettséget. A tájékoztatásnak ugyanis a szerződéskötés idején kell megfelelőnek lennie. A szerződés módosításakor a felperes már elköteleződött, a kölcsönt felhasználta, ha eddig az időpontig szembesült is az árfolyamkockázat mibenlétével és jellemzőivel, annak kezelése során értelemszerűen elsősorban a teljesíthetőség, a felmondás elkerülésének szándéka határozta be a lehetőségeit, így a szerződésmódosításnak konvalidáló hatás nem tulajdonítható.
- [28] Mindezekre figyelemmel azt kellett megállapítani a perbeli esetben, hogy az árfolyamkockázat valós tartalmáról az alperes jogelődje nem adott világos és érthető tájékoztatást a felperes részére, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a 213.§ (3) bekezdése szerint közbenső ítélettel megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltételek tisztességtelensége okán az 1959. évi Ptk. 209/A.§ (2) bekezdése szerint - a 239.§ (2) bekezdésére is figyelemmel - érvénytelen.
- [29] Az érvénytelenségi ok miatt keletkezett érdeksérelmet az 1952. évi Pp. 253.§ (4) bekezdése értelmében a jogkövetkezmények alkalmazására és az elszámolásra nézve folytatódó eljárásban szükséges vizsgálni és rendezni, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságot a jogkövetkezmények alkalmazása és elszámolás tekintetében az eljárás folytatására utasította.

- [30] A másodfokú eljárásban felmerült költséget a másodfokú bíróság az 1952. évi Pp. 252.§ (4) bekezdésének megfelelő alkalmazásával a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerint megállapította, e költség, valamint a felperest képviselő pártfogó ügyvéd fellebbezési eljárásban felmerült munkadíjának viseléséről az elsőfokú bíróság határoz. Az alperesi jogi képviselő munkadíját a másodfokú bíróság a felhívott IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján mérsékelte, figyelemmel arra, hogy az alperesi jogi képviselő bár igen részletes fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő, típusügyben járt el, amely a ráfordított munkaidőt értelemszerűen az adott ügyre vonatkozóan csökkentette.

écs, 2020. január 9.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Vogyicska Petra s.k. bíró